

Si Bausen fos a Kentucky

Jordi Portals

(Ajuntament d'Organyà, 2016)

El productor inspira amb força, colpeja la taula amb el puny esquerre i, després d'uns segons de pausa, dispara: vull una història romàntica! Deixeu-vos de tragèdies humanes amb rerefons social! Tots sou igual! Que no m'interessin! Vull una història d'amor!, vocífera. Que no busco experiments, que no aspiro a la Palma d'Or de Cannes, que no pretenc que la pel·lícula es projecti només als cines Verdi o a la Filmoteca de la Generalitat en un cicle de cinema compromès, que vull vendre entrades i crispetes, que vull la història de sempre, la història de noi coneix noia, i primer es cauen malament i després s'enamoren, però aleshores tot els va en contra i sembla que no se'n sortiran però al final, patapam, gràcies al destí o a vés a saber què, acaben junts per sempre i tenim un happy end gloriós! Tan difícil és entendre el que demano?, brama el productor davant el guionista que, atemorit, abaixa la mirada i ja no gosa ni treure la proposta de guió que duu a la cartera, un drama punyent sobre uns refugiats que han creuat el mar dins un bot pneumàtic desafiant les onades i la por i que tenen per davant un futur terrible i ple d'interrogants. Com a protagonistes contractem l'actor i l'actriu de moda, i si cal ens inventem un idil·li post rodatge pactant un parell o tres de portades de revistes i provocant uns quants incendis a les xarxes socials, si és que està tot inventat, continua el monòleg el productor mentre fa gargots nerviosos i indesxifrables al paper que té just davant. Doneu-me un guió amb glamour, personatges que calcin sabates de tres-cents euros, tinguin cites a bars de disseny i beguin gintònics amb cogombre, truquin amb mòbils d'última generació, convoquin dinars de treball en restaurants de menú degustació de doscents euros, vull que viatgin a Nova York a comprar els regals de Nadal i que vagin a esquiar a Baqueira i a passar uns dies a Marràqueix per donar un toc exòtic a la seva vida, vull que es coneguin a l'spa d'un gimnàs exclusiu i que ella es mogui per la ciutat en una bicicleta fluorescent que creï tendència!, afegeix mentre es concentra a la pantalla de l'iphone i deixa de mirar al guionista que, discret, s'aixeca, fa cinc passes enrere, mormola un d'acord, m'hi poso, gairebé imperceptible i atemorit i surt del despatx amb vistes a la Diagonal on hi havia entrat a menjar-se el món i d'on n'ha sortit menys de cinc minuts després amb una cartera sense obrir, una proposta sense ensenyar i la certesa que el guió amb el que somniava aconseguir infinitat de premis i el reconeixement de tota la professió haurà d'esperar que arribin temps més proclius.

Passen deu minuts de la mitjanit. Està desvetllat. Se li ocorren possibles començaments d'històries romàntiques que puguin acontentar el productor però, cada vegada que comença a desenvolupar-les, totes li provoquen un avorriment insuperable ja a les primeres seqüències. Com podrà escriure noranta pàgines de guió si abans d'acabar la segona ja està badallant i les mans i la voluntat es rebel·len i es neguen a seguir teclejant? Aleshores decideix intentar trobar a Google la inspiració que fins ara no li ha vingut davant la pantalla en blanc. Enrabiad amb ell mateix i amb el productor que no vol córrer riscos, escriu amb fúria paraules com romàntica, amor o passió i inicia una lectura voraç d'històries més o menys ensucrades que, generós, el buscador li ofereix a cops de ratolí i a canvi de badalls inacabables.

És així com, una hora i tres quarts més tard, la descobreix. Els amants de Bausen, ha vist de pressa i corrent. Bausen? No li sona de res. Els amants de Bausen, rellegeix amb més calma. És un lloc? És una empresa? És una família? A què es deu referir? No hi ha cap pista, tan sols veu que és el títol d'un reportatge que va publicar un diari mesos enrere. Dubta uns instants fins que, abans de continuar la recerca frenètica de no sap què a una altra pàgina, obre una nova finestra al Google

i busca què és Bausen. Ho troba de seguida: un poble aranès, llegeix a la Viquipèdia. Amb una població que no arriba als cinquanta habitants i que sembla que no ha estat assaltat pel turisme ni per les segones residències. Els amants d'un poble de muntanya on només hi viuen unes poques desenes de persones... Pots comptar. La idea no l'entusiasma. D'entrada ja no encaixa gens en el que vol el productor. En un poble de cinquanta veïns en un dels vessants menys freqüentats de la vall d'Aran, a tocar de la frontera francesa, no hi ha sabateries de luxe, ni gimnasos exclusius amb spa, ni bars de disseny ni perruqueries que ofereixen pentinats com els de les protagonistes de les sèries de moda. Clar que sempre puc recordar que té Baqueira a poc més d'una trentena de quilòmetres, i això potser li dóna una mica d'encant, somriu mentre, sense cap altre motiu que una certa curiositat, clica l'enllaç i se submergeix en els primers paràgrafs d'aquesta història que, fa just cent anys, va commocionar la vida dels veïns del petit poble aranès de Bausen.

Mossèn Telloa els va mirar un cop més amb ulls que barrejaven menyspreu i fàstic en proporcions bastant similars. El Sisco de casa Doceta i la Teresa de casa Belana, a tocar de la porta, no deien res. Ni tan sols es miraven entre ells. Fins ara havien aguantat el xàfec amb força estoïcisme. De fet ells s'haurien estalviat aquella visita perquè ja n'imaginaven el final, però sabien que per a la seva família era important fer les coses, com deia la padrina, com cal. Per això havien anat a veure el mossèn. A demanar-li que oficiés el seu casament. Però la resposta que van rebre va ser la que ja preveïen: ni parlar-ne. No vull que la ira de Déu caigui damunt meu i m'arrossegueu en la vostra condemna eterna. El Sisco i la Teresa van restar muts. No van voler iniciar cap discussió amb el capellà, van acotar el cap i es van girar per sortir de l'estança. Però aleshores la veu greu de mossèn Joaquim Telloa va retronar de nou: clar que potser... El Sisco i la Teresa van fer mitja volta. Unir en sant matrimoni dos cosins germans com vosaltres, va prosseguir mentre d'esma es fregava les mans llefiscoses, és una aberració, prou que ho sabeu. Però, però, però... a vegades, la nostra estimada santa mare Església, magnànima i bondadosa, entén que aquesta gravíssima anomalia als ulls de Déu i als ulls de qualsevol persona de bé pugui tenir algun tipus de justificació. En aquests casos, que cal estudiar un per un, ofereix un permís especial que Roma ha d'aprovar...

Deu minuts després el Sisco i la Teresa sortien de la rectoria de la mateixa manera que hi havien entrat: sense el vistiplau del clergue per celebrar el seu casament. La proposta final de mossèn Telloa era inassumible per a les seves famílies. La despesa que Roma oferia perquè dos cosins poguessin casar-se costava moltíssims diners. És la voluntat de Déu, i amb això no hi pot haver rebaixes ni excepcions, amb Déu no es mercadeja, va sentenciar el capellà. No podem pagar-ne ni una desena part, va gosar mormolar el Sisco davant el rictus desagradable de mossèn Telloa que, mentre s'ajustava la sotana, va tallar-lo etzibant-li que aleshores no hi ha res a fer, no cal parlar-ne més, oblideu-vos del casament i no em feu perdre més el temps. Després, es va passar el palmell de la mà per la papada i va fer un gest gairebé imperceptible amb el cap com volent-los dir au va, ja podeu sortir del meu davant.

Aquest plantejament és un bon punt de partida per a una pel·lícula, pensa assegut davant la pantalla de l'ordinador. Un entorn rural. Un poble on es continua vivint segons els costums ancestrals. La vall d'Aran de principis del segle vint devia ser un món molt tancat, un lloc on els avenços i els aires de modernitat que començaven a bufar arreu de ben segur que no hi havien arribat de cap manera. En aquest escenari tan delimitat i en certa manera tan claustrofòbic, hi ha una parella que s'estima i un conflicte potent que ha esclatat ja de bon començament. Un bon material, conclou.

Que l'Església demanés diners a canvi d'aquesta despesa era força freqüent, suposa. De fet no devia ser tan estrany que dos parents, més o menys llunyans, pretenguessin casar-se. No hi havia tantes famílies a l'alta muntanya, on les comunicacions eren escasses i les condicions de vida molt dures. Segur que era habitual que, qui més qui menys, estigués mig emparentat. I la qüestió és que fa cent anys res era com ara. I menys en un poble com devia ser aleshores Bausen. I molta gent devia pagar la despesa, el fatídic paper que requeria una signatura que es venia a preu d'or i que calia anar a buscar a Roma. Quin

remei. L'Església era una institució amb un enorme poder damunt la població. L'autoritat moral i de tot tipus del rector era indiscutible. I tenir-lo en contra era la garantia d'una vida poc plàcida i d'una relació conflictiva amb bona part dels veïns.

L'assalta el dubte. Què va fer la parella? Va abaixar el cap o va plantar cara d'alguna manera? Van decidir seguir deixant de banda els entrebancs, o la història d'amor va tenir un final abrupte? Segons les respostes a aquestes qüestions, en podria sortir un bon guió, d'aquesta història? Els elements, com a mínim els inicials, sembla que hi són. La intuïció li diu que sí, però tot just acaba de començar.

A Bausen tothom sabia que el Sisco de casa Doceta i la Teresa de casa Belana s'estimaven, malgrat l'oposició de mossèn Telloza i la crítica de bona part dels feligresos de la parròquia. Molta gent en malparlava, tot i que tothom tenia clar que els dos cosins anaven de debò. Feia molts anys, des que eren poc més que adolescents, que anaven junts. Per això quan, poc després de la negativa del rector, es van casar en un jutjat de França i van tornar al poble a viure ningú no se'n va estranyar. Havien optat per l'opció menys bel·ligerant: anar a França, la França republicana, laica i moderna i que no els posava pegues, i tornar després a Bausen amb els papers signats i els ulls feliços i brillants. Havien optat per l'opció menys bel·ligerant però sense renunciar tampoc ni un mil·límetre al seu anhel.

Rellegeix aquest fragment un cop i un altre. Bravo per la parella! Un nou gir argumental potent! L'Església tenia molt de poder, però el que potser no era tan habitual és que algú plantés cara amb vehemència, que tirés pel dret. Cop de puny potent sobre la taula per fer callar els qui s'oposen a la seva relació. Vive la France! I tot això en menys de vint minuts de pel·lícula! L'espectador no tindrà un segon de respir. Com a mínim de moment. Però ara mateix la pregunta és: aguantarà la història, o aquí acaba tot? Com prosseguirà, tot plegat? Són les dues tocodes de la matinada però ja no mira el rellotge.

Els següents anys van ser molt feliços per a la Teresa i el Sisco. Van tenir un fill i una filla i tot semblava rutllar. La vida a Bausen era complicada, però com a tot arreu. Viure a muntanya era molt dur, sobretot durant els llarguíssims mesos en què la neu ho envaïa tot i el fred s'escolava sense pietat entre les parets de casa per més que als vespres s'afanyessin a tenir sempre ben tancats finestres i porticons i la llar de foc encesa.

Mossèn Telloza continuava sense dirigir-los la paraula. De fet els girava la cara o els llançava mirades desprietades cada cop que es creuaven pels carrers empedrats del poble o per algun camí dels voltants, però a la Teresa i el Sisco això els preocupava ben poc. En canvi, amb la majoria de veïns la relació havia millorat molt. La família era una més del poble, i la polèmica sobre les circumstàncies del seu casament civil s'havia anat esllanguint fins que ara ja gairebé ningú no en feia esment.

El temps passava.

Fins que, a mig matí del deu de maig de mil nou-cents setze, la tragèdia els va colpejar amb tota la fúria. El cos de la Teresa va dir prou. Esgotat, exhaust, es va cansar de lluitar. La Teresa va deixar de plantar cara a la malaltia que, des de feia unes setmanes, la corsecava. Les ganes de viure van sucumbir a la fi davant l'ímpetu implacable i pervers de la mort. La Teresa tenia només trenta-tres anys i tota una vida escapçada per davant. La història d'amor que havia vençut l'oposició de mossèn Telloza i les males llengües de molta gent havia hagut finalment de claudicar davant la crueltat de la vida. La història d'amor havia acabat de la manera més brusca, més brutal, més terrible possible. A Bausen hi restarien un vidu jove, dues criatures orfes de mare i una vida per davant que costaria de refer. El fred més dur havia arribat a la seva llar a començaments del mes de maig, quan el sol començava a escalfar i els camps, els boscos i els prats de l'alta muntanya ja esclataven amb tots els colors del verd. S'acostaven els mesos d'estiu, però per a ells tres qui arribava per quedar-s'hi una llarga temporada era l'hivern més cru.

Nou clímax argumental! I de quin nivell! I tot és absolutament real, tot va succeir fa exactament cent anys en un indret recòndit de la vall d'Aran. Una vall d'Aran allunyada de tot, mal comunicada amb la resta del món, aïllada per la neu durant molts mesos, una vall d'Aran que no té res a veure amb la que avui omple el turisme que llisca muntanya avall amb els esquís als peus encadenant girs precisos.

Li estan donant el guió fet, somriu. Quan semblava que ja no hi havia història, que tot agafava un ritme que feia entrar la història en una placidesa poc estimulants, previsible, monòtona gairebé, arriba un nou sotrac, un daltabaix que ho trasbalsa tot i ho capgira tot. Minut cinquanta de pel·lícula i l'espectador queda noquejat: la mort de la Teresa, tan inesperada, tan imprevisible, tan trista, ho deixa tot a l'aire. No era la protagonista? Com pot morir la protagonista a mitja pel·lícula? I ara què?, es pregunta mentre prossegueix la lectura amb avidesa.

El sol s'amagava ja rere les muntanyes. Fresquejava. El Sisco, fent el cor fort, va trucar a la porta de la rectoria. El primer toc va ser tan dèbil que gairebé ni es va sentir. Va tornar a trucar una segona vegada. Endavant, va bramar la veu poderosa de mossèn Telloso. El Sisco va entrar amb la mirada perduda, les cames tremoloses i l'ànima ensorrada. Què vols, va escopir-li el capellà assegut al balancí mentre aixeca lleugerament els ulls del breviari que estava llegint. El Sisco va tossir. No li sortien les paraules. No era tan ingenu com per esperar una benvinguda una mica càlida, uns mots de condol, alguna frase que el reconfortés, però tampoc s'esperava una rebuda tan gèlida, donades les circumstàncies.

Era com si Telloso l'estigués esperant. Com si fes anys que esperava aquell truc temorós a la porta de la rectoria. Com si duigués tota la vida assegut al balancí amb el breviari a les mans a punt per obsequiar-lo amb la venjança més freda.

No.

Un silenci espès i asfixiant es va apoderar de l'estança.

No, va repetir mossèn Telloso.

No, va dir per tercer cop un inacabable minut després. Ni parlar-ne. Per això has vingut a veure'm? Per això has trucat a la meua porta? Ja podies imaginar la resposta. El Sisco, empassant-se l'orgull i la ràbia, capcot, va insistir amb un fil de veu: haig d'enterrar la Teresa. Ja fa un dia i mig que és morta. Però mossèn Telloso va somriure amb suficiència, va arrapapar-se al balancí, va obrir el breviari i va clavar la vista a la pàgina que tenia davant fent veure que llegia. I uns segons més tard va tancar teatralment el breviari i, sense aixecar la mirada, va sentenciar que naturalment que no penso oficiar cap funeral per ella ni penso admetre-la al cementiri, i prou bé saps per què. Per adúltera i per pecadora. No us havíeu de casar i ho saps prou bé, Sisco. Jo us vaig advertir i vaig menysprear la meua opinió. Vau pactar amb el diable i vaig ignorar Déu amb tota la consciència i amb tota la maldat. Sí. Per adúltera i per pecadora, sí, Sisco. Us ho vaig dir en el seu moment i no em va fer cas. I fins i tot us vaig oferir la possibilitat que concedeix la nostra santa mare Església a qui pretén anar contra Déu i contra la natura però almenys vol salvar l'ànima. I vosaltres, res. Vosaltres vaig decidir anar a França i humiliar Déu. Vau ignorar Roma i vaig triar la França pagana. Vau escollir el camí del pecat i ara és massa tard per penedir-se'n i procurar d'esborrar el passat. Si vols enterrar la Teresa, no seré jo qui vagi en contra de Nostre Senyor i em converteixi en el més gran dels pecadors oferint-li sepultura al camp sagrat. No, Sisco, no. Si vols enterrar la Teresa, fes un sot al mig del bosc. Si vols enterrar la Teresa, oblida Déu, fes un sot enmig del bosc i colga-la com a les bèsties.

Ha de rellegir diverses vegades aquesta frase per convèncer-se que així és com va anar tot cent anys enrere a Bausen. Amb una brutalitat que costa de digerir encara que hagi passat un segle i ho llegeixis com si tot fos tan sols una ficció. Però no, fou ben cert. Aleshores prova d'imaginar el rostre del Sisco en sentir les paraules salvatges de mossèn Telloso. I prova d'imaginar com, humiliat, ensorrat, desfet, el Sisco va tornar a casa on el devien esperar el fill i la filla i la resta de la família.

I on encara hi era també el cos sense vida de la Teresa. Al pis de dalt, estirada al llit de matrimoni, amb els ulls tancats com si dormís. I també prova d'imaginar com la gent del poble va saber què havia passat aquell vespre a la rectoria. De ben segur, la resposta implacable de mossèn Tellova devia córrer com la pólvora per tot Bausen. I finalment, no ho pot evitar, prova d'imaginar el rostre de centenars de persones clavades a la butaca davant d'una enorme pantalla de cine en aquest moment de màxima tensió.

No ho podem permetre, va exclamar una padrina. Mossèn Tellova ha anat massa lluny, va reblar el seu marit brandant el bastó que l'acompanyava des de feia ben bé cinc anys, des que va relliscar un dia de tempesta tornant de Bossòst amb el ramat. Però... i si Déu ens envia un càstig si ens hi enfrontem?, va dir atemorida una noia que ajudava cada diumenge a missa. Si Déu ens castiga aquí ens trobarà, plantant-li cara, que vingui si s'atreveix, es va sentir des del fons de la sala. Déu no pot acceptar que la Teresa sigui enterrada a qualsevol lloc, com si fos el bestiar, va cridar una dona. Compte amb molestar Déu, una temporada llarga de sequera seria terrible, va mormolar algú altre amb un fil de veu.

L'assemblea va continuar quasi dues hores més. Ja era negra nit. Gairebé tots els veïns més grans de quinze anys de Bausen hi eren i tothom hi deia la seva. La indignació creixia a cada minut. El que havia passat era molt gros i calia fer-hi alguna cosa, era el sentiment cada cop més estès. I finalment la votació a mà alçada i cara descoberta no va deixar cap lloc al dubte. Ni un sol vot en contra. Tothom estava d'acord: digués el que digués mossèn Tellova, i malgrat el temor a Déu, la Teresa no mereixia ser enterrada al mig del camp, enmig del no res, colgada com una mula, una vaca o una ovella. I ells, el poble de Bausen sencer, no ho permetrien. Aleshores l'alcalde es va aixecar, va esperar que es fes el silenci i va fer la proposta. El Sisco, assegut en un racó, romania en silenci. No havia gosat dir res en tota l'estona. I ara, un cop va quedar clar que la Teresa seria enterrada com un ésser humà i no com un animal, mirava els seus veïns i no podia evitar que les llàgrimes li llisquessin galtes avall.

Visualitza un silenci llarg i un primer pla del rostre del Sisco com a final d'una seqüència corprenedora, emotiva, punyent, que ha culminat amb la proposta pronunciada per l'alcalde amb veu ferma. Només d'imaginar-s'ho la pell se li eriça. Si un dia ho escriu, voldria ser capaç de transmetre en unes paraules posades en un full tot el patiment d'aquell home que va veure com els veïns no li van girar l'esquena sinó que van allargar-li la mà. I, alhora, voldria saber mostrar també l'escalf de tot un poble que va gosar dir no a la injustícia i a la desraó.

Quatre hores després d'haver acabat l'assemblea, quan el sol tot just començava a sortir, dues dotzenes d'homes i nois van dirigir-se a una petita clariana que hi havia camí enllà, a pocs metres de la darrera casa de Bausen. El Coret, se'n deia, d'aquell indret. L'alcalde havia donat permís per usar aquell prat perquè als llibres de l'ajuntament no hi havia constància que el terreny fos propietat de ningú. I ja no podien perdre més temps. Més de dos dies de cos present a casa era una eternitat insofrible. I, tot i que estava sent un mes de maig força fresc, calia enterrar ja el cos de la Teresa.

Tots van treballar més de vint-i-quatre hores sense defallir ni gairebé aturar-se. Finalment, l'endemà, a mig matí, el tancat de pedres de prop d'un metre i mig d'alçada que encerclava el petit prat va quedar enllestit. Al bell mig, hi havien fet el fossat on poc després hi enterrarien la Teresa. Si mossèn Tellova ha prohibit usar el cementiri de l'església, nosaltres hem construït el que des d'ara podem anomenar cementiri civil, si a França la gent no necessita el permís dels capellans per casar-se, a Bausen la gent no ha de demanar permís a ningú per enterrar els seus morts, va adreçar-se enèrgic l'alcalde a la resta de veïns mentre tots recollien les eines. Després, va abraçar el Sisco i tothom va començar a tornar a casa sense dir res.

Al vespre, la gent de Bausen va tornar al petit prat per enterrar la Teresa. Ningú es va adonar que, des d'una finestra petita i amagada de la rectoria, mossèn Tellova observava la filera de gent que creuava els carrers empedrats del poble. La comitiva va caminar fins al Coret enmig d'un silenci respectuós i corprenedor.

Embolcallada amb un llençol blanc, van posar la Teresa al fossar, van cobrir-la amb terra i després hi van posar al damunt una pedra grossa que havien baixat de l'alta muntanya amb l'ajuda d'un parell de mules. L'alcalde va pronunciar unes paraules de record, breus però carregades d'emoció. El Sisco va provar de dir alguna cosa però no en va ser capaç. Algú va prometre que la setmana entrant estaria enllestida una làpida amb el nom de la Teresa gravat. Una altra veu va proposar encarregar al ferrer de Vielha una porta de ferro perquè el cementiri pogués quedar tancat i la Teresa pogués descansar en pau. Molts van dipositar, sobre aquella pedra grossa que ara tapava el fossar, les flors que havien collit minuts abans al bosc. Només els xisclets d'alguns ocells trencaven el silenci que fins aleshores havia omplert l'enterrament. Els núvols corrien veloços, potser perquè no volien fer nosa als darrers raigs de sol del dia que encara s'escolaven dins el minúscul cementiri. El Sisco premia amb força les mans del seu fill i de la seva filla. Tots tres feien el cor fort.

Segons descobreix llegint un nou reportatge que va publicar un altre diari, les circumstàncies de la vida van dur el Sisco a marxar, poc temps després, a viure a França amb els seus fills. Ell però va conservar sempre la il·lusió de tornar a Bausen per passar els darrers anys a prop de la tomba de la Teresa. I fins i tot va deixar dit que, un cop mort, també volia ser enterrat al Coret, en aquell petit tancat de pedra que l'alcalde havia anomenat el cementiri civil de Bausen, al costat de la dona a qui havia estimat amb totes les seves forces. Però la guerra civil va estroncar-ho tot. El Sisco va morir a França i la burocràcia i la paperassa van ser insalvables en un moment en què tot era molt difícil. La darrera voluntat del Sisco va quedar doncs en un no res. I la Teresa va continuar sent, per sempre, l'única ocupant d'aquell minúscul però acollidor cementiri que els veïns van construir en una sola jornada al Coret, una esplanada als afores de Bausen.

S'adona que fa hores que està assegut davant la pantalla. Fa estona que, absort, contempla la fotografia que il·lustrava el reportatge que va publicar el diari. Cent anys després, el cementiri de la Teresa continua allà on va ser alçat. Amb la tomba amb el nom de la Teresa gravat al peu d'una vella acàcia. Amb els murs sòlids de pedra encerclant-la. Oferint al visitant la seva història, una estona de pau i, també, unes vistes extraordinàries de la vall de Toran.

S'aixeca i va a la cuina a beure aigua. No es pot treure del cap la història dels amants de Bausen. Una història romàntica, una història de solidaritat, una història carregada d'humanitat, d'emotivitat, d'estimació, una història on la ira, la ràbia i la intolerància són vençudes per la voluntat, per la tendresa, per l'amor. La voldrà el productor, una història com aquesta? Ho dubta. Tot va passar fa cent anys. I fa cent anys no hi havia roba de marca, no hi havia telèfons mòbils, no hi havia cotxes de luxe. De fet no hi havia ni electricitat. Ni els protagonistes demanaven sushi per sopar ni es passaven el dia enviant whatsapps. Però si Bausen fos a Kentucky, per exemple, està convençut que a Hollywood ja n'haurien fet una pel·lícula. La història del Sisco i la Teresa, la història de tot un poble que no els va donar l'esquena, la història d'una gent que no va voler deixar-los sols i es va rebel·lar contra la injustícia, s'hauria convertit en un reclam molt llaminer per al cinema pensa mentre, tot i que ja comença a clarejar i aquesta nit no ha dormit ni un instant, torna a seure davant l'ordinador, obre un document nou de word i, esperonat per l'entusiasme, comença a teclejar amb fúria la primera seqüència d'un guió basat en fets reals sobre una història d'amor que va passar cent anys enrere en un petit poble de la vall d'Aran.

